

В. В. Стецюк

Мікрорельєф

МІКРОРЕЛЬЄФ (від мікро... та рельєф) - форми рельєфу земної поверхні, що ускладнюють поверхню мезоформ і мають розміри від кількох до десятків метрів. Відносні перевищення їхніх меж зазвичай не більші, ніж декілька метрів. До позитив. форм рельєфу належать окремі дрібні конуси виносу, піщані кучугури, бархани та дюни, прируслові вали, кургани, незначні денудац. залишинці, соліфлюкц. вали і язики, дрібні зсувні тіла тощо; вироблені мікроформи - карст. та суфозійні лійки (т. зв. степ. блюдця), невеликі яри, балки та вимоїни, рови відсідання та ін. Екзогенні чинники найбільше впливають на утворення рельєфу та представлені окремими генет. типами геоморфол. процесів або групами цих типів: зональними - колишніх льодовик. та мерзлот., флювіал. та ерозій., окремими видами вивітрювання, а також азональними - гравітац., зсув., карст., береговими. До найвиразніших мікроформ рельєфу зараховують численні флювіал. форми, обумовлені діяльністю текучих вод (річища і днища ярів та балок, напр., каньйон смт Буки), берег. та прирусл. річк. вали, о-ви та осередки, річк. меандри заплав малих річок, конуси виносу ярів тощо. Наслідками берег. процесів є пляжі мор. та річк. узбережж; карстових - окремі карст. лійки Поділля, печерні порожнини; зсувних - тіла зсувів Приазов'я, Прикарпаття, одес. узбережжя, зсуви правого берега Дніпра у Києві та Дніпрі; льодовикових - окремі дюни водно-льодовик. пісків Полісся. Чимало форм М. виникло внаслідок діяльності людини - терикони, кар'єри, насипи, тунелі, греблі.

Бібліографічний опис:

Мікрорельєф / В. В. Стецюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. - Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-67591>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).